
**«Διερεύνηση Πιθανής Σεξουαλικής Παρενόχλησης ή Σεξουαλικής Κακοποίησης
σε Επαγγελματίες Υγείας
Κατά την Παιδική ή Εφηβική Ηλικία: Τραύμα και Ποιότητα Ζωής Ενηλίκων»**

ΠΜΣ «Ψυχιατροδικαστική»

Δούρου Μαρία Στυλιανή

Επιβλέπων: Μιχόπουλος Ιωάννης - Καθηγητής Ψυχιατρικής, ΕΚΠΑ

Μέλος: Δουζένης Αθανάσιος - Καθηγητής Ψυχιατρικής, ΕΚΠΑ

Μέλος: Μαρτινάκη Σοφία - Επίκουρη Καθηγήτρια, ΠΑΔΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

- Η παρούσα εργασία διερευνά συστηματικά τη σχέση μεταξύ εμπειρίας παιδικής σεξουαλικής κακοποίησης και επιλογής επαγγελματικού προσανατολισμού σε τομείς φροντίδας.
- Στο δείγμα συμμετείχαν 170 επαγγελματίες υγείας (κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχολόγοι, νοσηλεύτες, ψυχίατροι, εργοθεραπευτές) από την Ελλάδα.
- Χρησιμοποιήθηκαν τα ψυχομετρικά εργαλεία ETI-SR-SF και WHOQOL-BREF για την καταγραφή τραυματικών εμπειριών και της ποιότητας ζωής, τα οποία είναι μεταφρασμένα και σταθμισμένα για τον ελληνικό πληθυσμό.
- Η ανάλυση δεδομένων βασίστηκε σε μη παραμετρικούς ελέγχους (Kruskal–Wallis, Mann–Whitney) και σε συντελεστή συσχέτισης Spearman.
- Σκοπός ήταν η εξαγωγή συμπερασμάτων για θεωρητικά μοντέλα και προτάσεων για εφαρμοσμένη πρακτική στον χώρο της φροντίδας.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – “ΠΛΗΓΩΜΕΝΟΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ”

Σύμφωνα με τη θεωρία του «πληγωμένου θεραπευτή» (Jung, 1951), τα άτομα με προσωπικό τραύμα αναζητούν επαγγελματικούς ρόλους φροντίδας για να θεραπευτούν μέσω άλλων.

Η εμπειρία του παιδικού τραύματος λειτουργεί ως κινητήριος μοχλός για προσέλκυση σε θεραπευτικές δραστηριότητες.

Μελέτες δείχνουν υψηλά ποσοστά παιδικής σεξουαλικής κακοποίησης μεταξύ επαγγελματιών ψυχικής υγείας, γεγονός που ενισχύει το πλαίσιο αυτό (Elliott & Guy, 1993).

Η θεωρία της προσκόλλησης (Bowlby, 1969) εξηγεί πώς ο ανασφαλής δεσμό μετά από τραύμα μπορεί να στρέψει το άτομο σε ρόλους φροντίδας.

Ο συνδυασμός των δύο θεωριών παρέχει πλούσιο υπόβαθρο για την κατανόηση επιλογών σταδιοδρομίας μετά από παιδικό τραύμα.

Τα ευρήματα νευροαπεικόνισης δείχνουν δομικές αλλαγές στην αμυγδαλή και τον ιππόκαμπο ως συνέπεια παιδικών τραυμάτων (Teicher & Samson, 2016).

Οι νευροβιολογικές επιπτώσεις συνδέονται με δυσκολίες στη ρύθμιση του συναισθήματος και υπεραγρύπνιση.

Η μακροχρόνια έκθεση σε στρες ενεργοποιεί τον άξονα HPA, οδηγώντας σε αυξημένη κορτιζόλη και σωματικά συμπτώματα.

Συστηματικές ανασκοπήσεις τεκμηριώνουν ότι η CSA αυξάνει τον κίνδυνο ψυχιατρικών διαταραχών και χρόνιων παθήσεων (Felitti et al., 1998).

Η γνώση των βιολογικών μηχανισμών ενισχύει την ανάγκη για ολοκληρωμένες, τραυματο-ευαίσθητες παρεμβάσεις.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – ΝΕΥΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ

ΔΕΙΓΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Στη μελέτη συμμετείχαν 170 επαγγελματίες υγείας ηλικίας 21–71 ετών, με μέση ηλικία 36,7 έτη.

Το 85,9% των συμμετεχόντων ήταν γυναίκες και το 14,1% άνδρες.

Το 51,2% διέθετε τίτλο μεταπτυχιακού και το 4,7% διδακτορικού.

Ο τόπος διαμονής στην παιδική ηλικία κυμαινόταν σε 59,8% αστικό κέντρο και 38,1% επαρχία.

Το 54,1% των επαγγελματιών συμβίωνε με σύντροφο, ενώ το 29,4% ζούσε μόνο του.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΜΕΛΕΤΗΣ

Ο διατομεακός σχεδιασμός δεν επιτρέπει εξαγωγή αιτιωδών σχέσεων μεταξύ τραύματος και QOL.

Η χρήση αυτοαναφορικών εργαλείων εγκυμονεί κίνδυνο σφαλμάτων μνήμης και κοινωνικής επιθυμίας.

Το δείγμα περιορίζεται σε επαγγελματίες υγείας, γεγονός που μειώνει την ικανότητα γενίκευσης σε άλλους κλάδους.

Σημαντικό ποσοστό ελλειπόντων τιμών σε κρίσιμα ερωτήματα μπορεί να έχει επηρεάσει τις αναλύσεις.

Η απουσία αντικειμενικών μετρήσεων (π.χ. νευροαπεικόνιση, βιοδείκτες) περιορίζει το βάθος των συμπερασμάτων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Δεν αποδείχθηκε πως η εμπειρία παιδικής σεξουαλικής κακοποίησης συνδέεται με επιλογή ρόλων φροντίδας.

Δεν εντοπίστηκαν διαφορές τραυματικού φορτίου ανά επάγγελμα ή φύλο στους επαγγελματίες φροντίδας.

Ισχυρές αρνητικές συσχετίσεις επιβεβαιώνουν τις βιοψυχοκοινωνικές επιπτώσεις του πρώιμου τραύματος.

Η έννοια «πληγωμένου θεραπευτή» και η θεωρία προσκόλλησης βρίσκουν υποστήριξη στα ευρήματα.

Η εργασία αναδεικνύει την ανάγκη για ολοκληρωμένες τραυματο-ευαίσθητες παρεμβάσεις σε όλα τα επίπεδα.